

Abdominale aneurysmer. Veiledning for fastlegen.

Asymptomatiske abdominale aortaaneurysmer (AAA) og bekkenaneurysmer:

Vi får ofte spørsmål om kontroll / oppfølging av abdominale aortaaneurysmer (AAA) og når de skal henvises til spesialisthelsetjenesten. Vi har derfor laget en enkel veiledning som er ment som en hjelp for fastleger og andre.

Ubehandlete pasienter med AAA kontrolleres utenfor sykehuset. Vi vil fortsatt ta henviste pasienter inn til en første undersøkelse og samtale på poliklinikken, oppstart av platehemmer og statiner og informere om viktigheten av total røykestopp. Vi anbefaler at pasientene får livslang, generell profylakse med et kolesterolsenkende medikament, f.eks. Lipitor 40 mg vesper (også om de har normale kolesterolverdier) og Albyl E 75 mg x 1. Pasienter med AAA bør på det sterkeste frarådes å røyke da det øker veksthastigheten på aneurysmet.

Det er vesentlig at fastlegen holder god kontroll på blodtrykket.

Videre kontroller gjøres utenfor sykehuset. Dette kan gjøres ved eksternt røntgeninstitutt eller fastleger med god erfaring i slik ultralydundersøkelse.

Vanligvis er det tilstrekkelig med ultralydundersøkelse. Dersom man velger CT, kan dette gjøres med CT lavdoseprotokoll uten kontrast. Be om aksekorrigerede mål.

Vanlige operasjonsgrenser for AAA er for menn 55-60 mm og for kvinner 50-55 mm i diameter. Vanlig operasjonsgrense for bekkenaneurysmer er 40 mm for begge kjønn. Vanlig vekst er 1-2 mm pr. år.

Pasienter med AAA har overhyppighet av popliteaaneurysmer (og omvendt) og det bør derfor også gjøres undersøkelse med tanke på det. Popliteaaneurysme med diameter > 20 mm med trombemasser bør henvises. Vi vil gjøre ultralyd av a. poplitea ved førstegangskonsultasjonen hos oss. Dersom karet ikke er aneurysmatisk da, er det ikke nødvendig med noen ny undersøkelse på 8 år.

Veiledende tabell for kontrollintervall ut fra aneurysmets største diameter:

ASYMPTOMATISKE AORTAANEURYSMER

MENN

Opp til 30 mm Kontroll om 5 år.
Opp til 40 mm Kontroll om 3 år
Opp til 45 mm Kontroll om 1,5 år
Opp til 50 mm Kontroll om 1 år
>50 mm Søkes til vurdering Karpol.
>60 mm Søkes til Karpol som ø.hjelp
> 70 mm innlegges som ø.hjelp

KVINNER

Opp til 30 mm Kontroll om 5 år
Opp til 40 mm Kontroll om 3 år
Opp til 45 mm Kontroll om 1 år
>45 mm Søkes til vurdering Karpol.
> 55 mm Søkes til Karpol. som ø.hjelp
> 65 mm innlegges som ø.hjelp

ASYMPTOMATISKE BEKKENANEURYSMER

MENN OG KVINNER

Opp til 25 mm Kontroll om 3 år
Opp til 30 mm Kontroll om 2 år
Opp til 35 mm Kontroll om 1 år
>35 mm Søkes til vurdering Karpol.

Aneurysmer i aorta ascendens og aortabuen henvises til Hjertemedisinsk avdeling.